

Česká nová vlna

FAVh001

24. 11. 2022

Mgr. Šárka Gmitterková, Ph.D.

O slavnosti a hostech

(1966, r. Jan Němec)

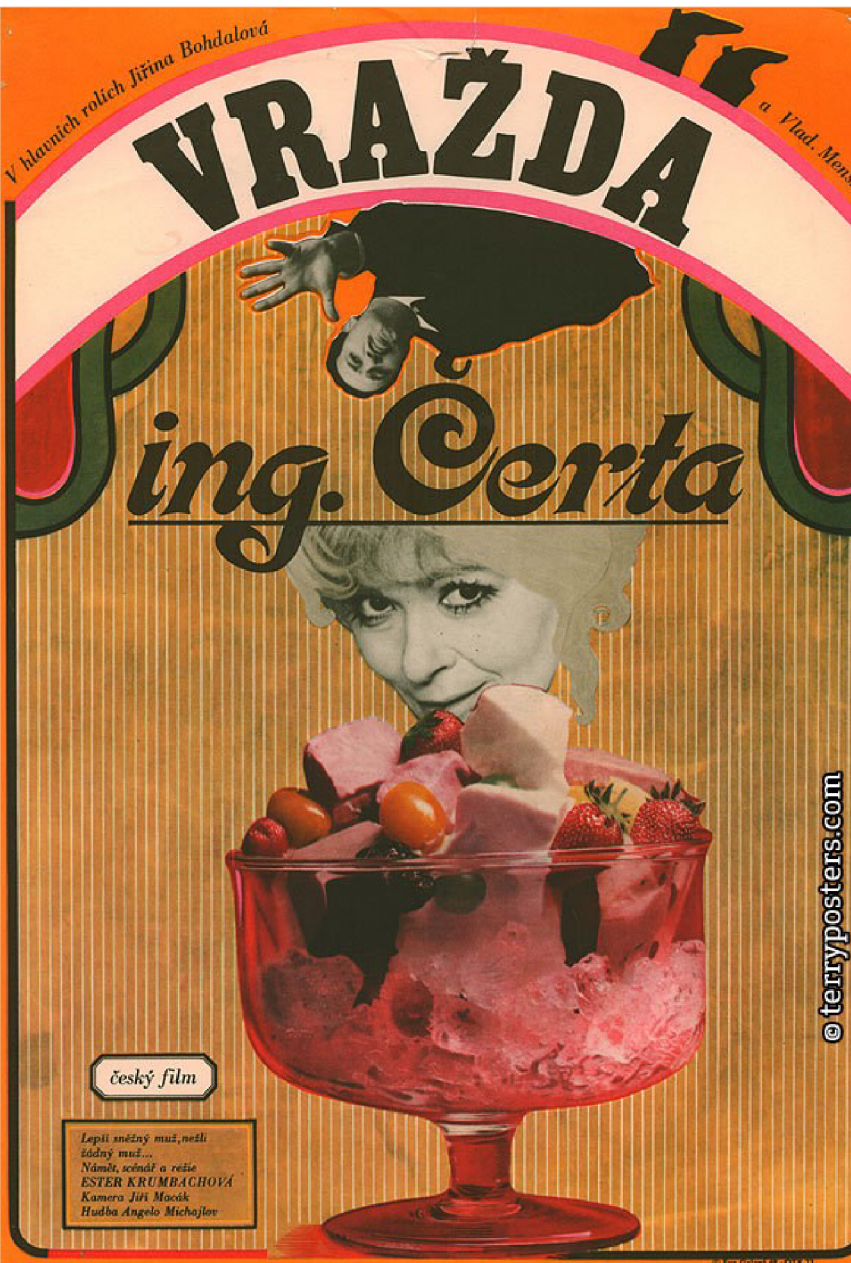
“V *Démantech noci* je člověk nesvobodný vinou nejnějškověji pojmenovaného tlaku, který se jmenuje válka. Ve *Slavnosti* je to nesvoboda, kterou na sebe lidé uvalují sami tím, že jsou ochotní k jakékoliv kolaboraci.” (Jan Němec v rozhovoru s AJ Liehmem)

1) I když postavy až na výjimky postrádají jména, řada z nich personalizuje běžné lidské nešvary a povahové deformace. Minimálně sedmičku figur, kterou poznáme na začátku a jsme s nimi až do konce slavnosti, si zkuste tímto způsobem pojmenovat; dát jim přezdívku, která v kostce vystihne jejich chování a charakter.

2) Po vizuální stránce býval film charakterizovaný jako „manýristicky ornamentální“. Poznamenejte si alespoň tři prvky, které takové charakteristice odpovídají.

3) Do snímku *O slavnosti a hostech* Němec s Krumbachovou cíleně obsadili své známé, spolupracovníky a další osobnosti dobového kulturního dění. Srovnejte jejich projev s dalšími neherci, které znáte z Formanových filmů či Passerova *Intimního osvětlení*. Jde o podobný princip či nikoliv? Fungují slavní neherci v Němcově snímku jiným způsobem než autentičtí naturšćici z lidu?

Vražda Ing. Čerta (1970, r. Ester Krumbachová)

- Kulinařské komediální drama, jehož zápletka je postavená na fantazii o erotické resuscitaci někdejší známosti; zároveň pohádka se surrealistickými vlivy.
  - Jediný a velmi osobní film této tvůrkyně, u níž je velmi složité rekonstruovat jak celkovou filmografii, tak oddělit záležitosti pracovní a tvůrčí od soukromých.
  - Ačkoliv současníci Krumbachové tento film nikdy nepřijali, zpětně se mu dostává mnohem vstřícnějšího čtení a nabírá téměř kultovních rozměrů.
1. Ve filmu se téměř permanentně vaří, servíruje a stoluje. Zamyslete se ale, co všechno je tu konzumováno a jak obě postavy ke konzumaci přistupují.
  2. Pokud zůstaneme u tématu konzumace, zamyslete se, jak s tímto tématem pracují další novovlnné filmy, na nichž se Krumbachová podílela – *Sedmikrásky* a *O slavnosti a hostech*.
  3. Ačkoliv *Vražda Ing. Čerta* nás svádí hlavně svou vizuální stránkou, zkuste si všimnout také toho, jak Krumbachová pracuje s jazykem. Jak hovoří hlavní hrdinka, tzn. má jednotný způsob vyjadřování nebo ne?
  4. Zkuste charakterizovat vizuální styl Krumbachové. V čem se liší od Chytilové či Jana Němce?

O *Vraždě Ing. Čerta...*

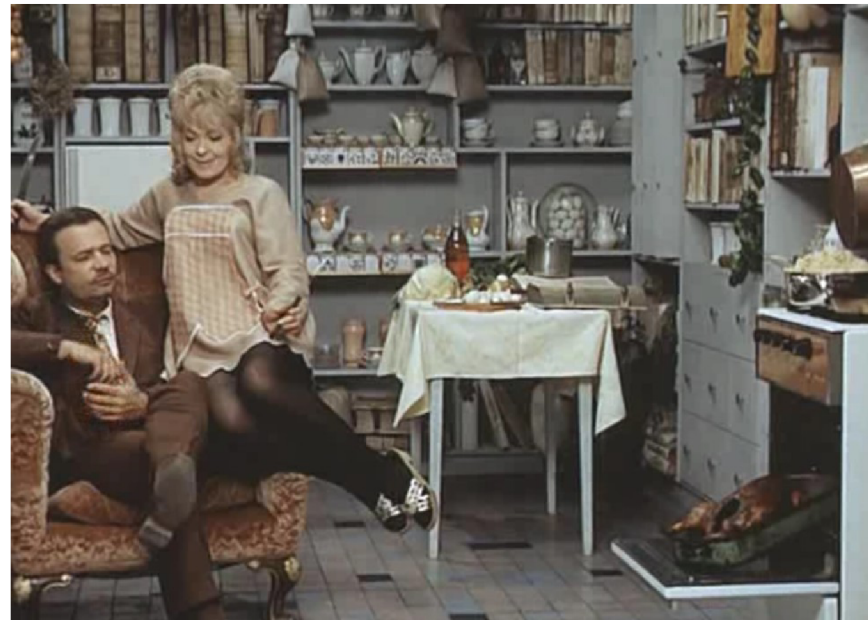
- “Ona žádná režisérka nebyla, protože režie je trochu o něčem jiném než že si udělám dekoraci, převezu tam půl svého bytu a Bohdalovou obleču jako takovou polocigánku; no jako sebe samu” Jan Němec
- “To je pro Esteru vítězný téma – jak ten inženýr Čert nemůže tomu jejímu žrádlu odolat. Inženýr Čert nesvádí, on je sveden.” Ivan Vyskočil
- “Proč ona, která si ty významy tolik uvědomovala, byla v tomhle filmu tak přízemní?” Věra Chytilová
- X Podle Petry Hanákové jde o dovětek k *Sedmikráskám* Věry Chytilové

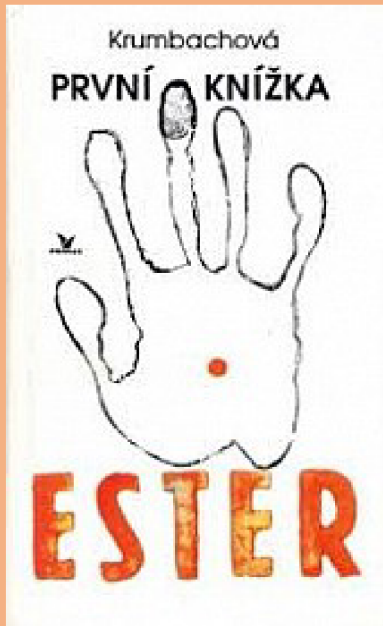

Ester Krumbachová (1923–1996)

- „šedá eminence“, „múza československé nové vlny“
- výtvarnice, kostýmní výtvarnice, spisovatelka, scenáristka, textařka, dramaturgyně, režisérka
- Podílela se na řadě projektů NV, v různých funkcích >> princip kolektivního autorství NV filmů?
- Jediná režie: *Vražda ing. Čerta* (1970)
- <https://www.youtube.com/watch?v=pqrX9s0zVvA>
- Film nikdy nestudovala; po studiích užité malby na brněnské SUPŠ se několik let věnovala divadelní scénografii >> film ji láká jako *gesamtkunstwerk*, který dovoľoval propojit výtvarné umění, slovo a pohyb s kompozicí barev.

Ester Krumbachová

- Tendence ji vřazovat výhradně do kontextu nové vlny; spolupracovala s klasiky domácí kinematografie (Martin Frič, Otakar Vávra), s první generací FAMU (Karel Kachyňa, Zbyněk Brynych, Vojtěch Jasný), s žánrově vyhraněnými režiséry (Zdeněk Podskalský) i s těmi autory, k nimž měla osobně blízko a na společných projektech často zastávala vícero pozic (hlavně Jan Němec či Věra Chytilová).
- Do většiny projektů vstupovala z pozice kostýmní návrhářky nebo filmové výtvarnice >> exkluzivní pozice, jejíž přesnou definici či náplň nenajdeme v žádném organizačním řádu, „šitá na míru“ konkrétním titulům a vázaná na interakci s režiséry, kameramany nebo scenáristy.

**„Kostým jako
koncentrovaná vizuální
indicie o postavě“**

**Doplňky, barvy,
silueta**